

Ganzen

1821.

De verwalter erfmarktenrigter van Stokkum en Herike maakt als nog ten overvloede bekend dat voor goedsheeren en geerfdens van genoemde boerschap op den 30 november 1821 is besloten dat voortaan in deze markte de volle boer vijf oude ganzen met een gent en de halve boer of kater drie oude ganzen met een gent op de gemeene grond zal mogen drijven en wijders dat niemand eenige gemeene marktengrond zal vermogen op- of aftegraven zonder voorkennis van den heer van Stoevelaar als gecommiteerde en den verwalter erfmarktenrigter en goedkeuring van erfgenamen.

Tegen de nalatige in deze zal onverwijld ingevolge de wet en de genomene marktenresolutien in regten geprocedeerd worden zonder eenige de minste consideratie of inzien. En opdat zulks door niemand kan geignoreerd worden zal deze te Goor, Markelo en Diepen afgelezen en er een dubbeld van aangeplakt worden.

De verwalter erfmarktenrigter voorn. W. Mellink

Gezien bij mij schout van Markelo W. Gotte.

Dezen alhier te Markelo eenmaal

gepubliceerd en geaffigeerd J. Warmelink koster.

10-05-1822.

De ondergeteekende maakt bij dezen aan elk belanghebbende bekend dat door goedsheeren en geerfdens der markte Stokkum en Herike op den 30 november 1821 eenparig is besloten, dat nadien datum in deze markte de volle boer vijf oude ganzen met een gent en de halve boer of kater drie oude ganzen met een gent op de gemeene grond zal mogen drijven. Zijnde de gezworens verzogt en geautoriseerd geworden om wekelijks eenmaal alle de ganzen in het Stokmerbroek en verdere gemeene grond op te doen drijven en in geval er gevonden worden waarvoor geen eigenaar is of die te veel door een inwooner dezer markte gehouden worden, zoo zijn de gezworens gelast dezelve dood te slaan of dood te schieten onder vrijwaring als na regten en belofte van goedkeuring. En opdat niemand van deze resolutie onkundig blijve zal deze aan de kerken te Markelo, Diepen en Goor op twee achter eenvolgende zondagen worden afgelezen en daarvan door de custors op gerelateerd, om te kunnen strekken na behoren.

Twickel den 10 mey 1822.

De verwalter erfmarktenrigter van Stokkum en Herike W. Mellink

Gezien bij mij schout van Markelo W. Gotte.

De inhoud dezes op twee achter eenvolgende zondagen afgekondigd door J. Warmelink koster te Markelo.

05-04-1824.

Volgens goedvinden van de heer verwalter marktenrigter en eigengeerfden worden de ingezetenen van Stokkum en Beusbergen op deszelfs order uitgenodigd om hunne toestemming te geven en deze door hunne naamtekening te staven dat er voor Sint Jacobi dezes jaars 1824 gene ganzen op het Stokkumerbroek zullen geleden, gedreven of geweid worden.

Stokkum den 5 april 1824 G. Greven B. Egbers

G. Wolberink, H. Leefferink, H. Vruwink, Jan Harregeerd, J.H. Leunk, B. Peurskers, Jan

Hesselink, H. Wannink, J.H. Lubbers, H. Roelvink, J. Kremers, G.H. Krabbenbos, J. Vreman.

Namen in Stokkum die tegen dit request hebben: de Hunger, Dijking, Hilbert, Scholte Mensink,

Jan Vrugink, Sloot, Rierik, de Meyer, Harmen Kooyer timmerm., J. Kloots, A.J. Wiemerink,

Mors Jan, uit Herike niemand, Jan Harmen Leunk, Jan Hendrik Hargeerds, Berend Wolbrink, Jan

Alink.

12-03-1825

De verwalter erfmarktenrigter van Stokkum en Herike maakt als nog ten overvloede bekend, dat door goedsheeren en geerfdens van genoemde boerschap op den 30 november 1821 is besloten, dat voortaan in deze markte de volle boer vijf oude ganzen met een gent en de halve boer of kater drie oude ganzen met een gent op de gemeene grond zal mogen drijven en wijders dat niemand eenige gemeene marktengrond zal vermogen op- of aftegraven, houdt voorkennis van de verwalter erfmarktenrigter of den heer van Stoevelaar als gecommiteerden ter goedkeuring van erfgenamen.

Tegen de nalatige in deze zal onverwijld ingevolge de wet en de genomene markten resolutien en regten geprocedeerd worden, zonder eenige de minste consideratie of inzien. En op dat zulks door niemand kan geignoreerd worden zal deze te Goor, Markelo en Diepen afgelezen en er een dubbeld van aangeplakt worden.

Twickel den 12 maart 1800 vijftwintig.

De verwalter erfmarktenrigter voorn. W. Mellink.

27-08-1825.

In het jaar agttien honderd vijftwintig den zeven en twintigsten augustus ten verzoeke van Hendrik te Geertshuis bouwman wonende te Geesteren kanton Borculo kiezende domicilie ten huize van Fredrik Mentso Arntsen tapper wonende te Goor, heb ik ondergetekende Albertus Nijhuis gepatenteerd deurwaarder bij het vredegeret van het kanton Goor wonende te Goor no 191, gedagvaard Hendrik Olberink, Harmen Roelverink op Effink, Gerrit Greve en Harmen Meenderink alle landbouwers wonende in de gemeente van Markelo kanton Goor, ten einde te compareren op aanstaande dingsdag den dertigsten dezer maand augustus des voormiddags om tien uur voor den heer vredegeret van het kanton Goor ter gewone plaatsze van deszelfs teregtzittinge, gehouden wordende ten huize van Fr. M. Arntsen in no 70 binnen Goor, ten einde om te antwoorden op den eisch van den rekwirant bestaande hierin dat de gedaagdens ieder in solidum zullen worden gecondemneert bij vonnis in het hoogste ressort om aan den rekwirant te moeten betalen de zomma van twintig gulden negentig centen, tot vergoeding der schade die de gedaagdens door het dood slaan van negentien ganzen op maandag den achttienden augustus laatst aan de rekwirant hebben veroorzaakt ofte zoo veel meer of minder als door den heer vredegeret of deskundige zal woorden begroot met condemnatie van dezelve, in alle de kosten deser proceduure. En heb ik deurwaarder voornoemd exploict doende ten huize van ieder der gedaagdens en aan ieder van hen afzonderlijk afschrift dezes gelaten en wel ten huize van Hendrik Olberink aan handen van en sprekende met zijn vader Arend Jan Olberink, waarvan de kosten zijn vijf gulden vijftzestig centen.

Was get. Alb. Nijhuis deurwaarder voor kopie.

De gedaagdens als gezworens hebben voldaan aan hunnen last en hebben ganzen doodgeslagen waartoe zij bevoegd zijn volgens art 3 nr 9 der wet van 9 sept 1791.

Het doel der wet die niets van de bescherming des eigendoms wil, werd niet alleen gemist, maar zelf het regt van eigendom der broeks vernietigd indien letterlijk geinterpreteerd worden de woorden den moment die dageert, welk oogenblik dat was toen de beregtigden hunne eigene ganzen des namiddags er uit gezogt hadden. Op de plaats (het broek) zijn ze gedood, de omluinde grond is gemeenzame grond, de ganzen zijn niet geschut geworden. Eene vergoeding der ganzen zou in geen ander geval moet kunnen plaats hebben, dan wanneer dadelijk berichten wordt, aan

wie ze behoord worden want anders zou de kwade trouw een wijd veld geopend worden. Aanlegger kan door gewoonte of verjaring niet concludeeren tot het regt om ze na de node tijden er na toe te brengen. Aangezien bij acte 223 van het burgerlijk wetboek uitdrukkelijk bevatten is, dat daden van zuivere willekeur en die enkel in een gedogen bestaan, geen grond hunnen op te vergen noch het bekenceld tot verjaring en art 691-695 de voortdurende onzichtbare dienstbaarheden en de niet voortdurende hetzij ze zichtbaar of onzichtbaar zijn, kunnen alleenlijk door titels of acten van verevening worden vastgesteld. Hen belet zelf van onheugelijke jaren is niet voldoende om eenige diensbaarheid daar te stellen. Men verzoekt dat als getuigen niet ontvankelijk verklaard worden personen die vermeenen konden, ook vergoeding voor ganzen te kunnen eischen. Wanneer voor getuigen bewezen werd geen mogelijkheid is dat de gers, schadden en keistenen wederregtelijk sedert 30 jaar door Gelderschen zijn weg gehaald, zal dit er hen toe beregtigen. Bij honderden worden de ganzen van Eibergen, Neede en Geester na het Stokmerbroek gebragt, na alle mogelijk inzien der gegevene publiciteit daar tegen in dit canton, heeft men op de voren verkende wijs het markten eigendom moeten bewaren. Kunnen eenen door den hulp vrederigter erkend wordende zal elk vreem of het broek ongestoord zonder eenig verhaal kunnen en mogen bedenken. Partij heeft voor den veldwagter bekend dat hij wel in Gelselaar de vreemde ganzen geschut heeft en zelfs zijn ... betuigt dat men te Geester op dezelve het niet had doen publiceren. Dit was wel onnoodig indien zij er beregtigd toe zijn. Zoo de ganzen vrij mogten loopen uit welke boerschap dan. Uit alle in dat geval zijn ze niet overgelopen of verdwaald. Men had ze niet behoeven te schutten hetgeen partij zegt dat vooraf had moeten gaan. Wanneer overloopen van vee in bijliggende markten mede regt van eigendom geeischt. Zoo bestaat er geen markt eigendom zonder vervel.. meer. Wanneer na de paartijd in de weiden in het broek de ganzen van elke kant vrij mogen gaan, is er geene weide meer voor het vee. Waarom men concludeert dat dan requirant zijnen eisch wordt ontzegd met condemnatie in de kosten en boeten en onderminderd de actie door gedaagdens wegen schavergoeding ingeval bewezen wordt dat aanlegger ganzen gedood zijn tegen hem te institueeren. Ingeval hun regt aangenomen wordt was dat het vredegerigt zich onbevoegd verklaard van ... of indruist daar in naar het behoort.

Aan de Wel Edele Heer W. Mellink, verw. erfmarktenrigter van Stokkum en Herike op den huize Twikkelo bij Delden.

Stokkum den 20 maart 1827.

Wel Edele Heer,

Het is bij dezen dat wij UwEd kennis geven dat wij reeds sedert langen tijd in aanmerking genomen hebben dat het Stokkumerbroek door de opdrift der veelvuldige ganzen voor de weide van het rundvee zeer wordt benadeeld en waarvan wij ook al wel eens tegen UwEd meermalen gesproken hebben; en ook al gedurig moeite hebben aangewend om dezelve te doen verminderen doch hierin niet naar wensch geslaagd zijnde. Zoo is het bij dezen dat wij ondergeteekende gezworens UwEd ten ernstigsten en vriendelijksten verzoeken om ten spoedigsten een erfgenamen vergadering te doen beleggen, ten dien einde er een besluit mogt genomen worden, dat er in het Stokkumerbroek hoegenaamd gene ganzen meer mogten koomen of opgedreven worden, waartoe wij UwEd medewerking ten vriendelijksten verzoeken.

Waarmede wij de eer hebben na heilwensch met achting te tekenen.

Wel Edele Heer, Uw Ed verpligte en gehoorzame dienaren. Gt. Greven H. Meendrik J.H.
Leunk H. Roelvink

Stokkum den 3 mei 1827.

Wel Edele Heer,

Hier nevens bekomt UWEd de lijst van de opgeteekende ganzen in Stokkum en Beusbergen die op de gemeente aan deze zijde der Schipbeek zullen mogen worden opgedreven en schoon sommige wel meerder dan hun bepaald getal hebben willen opgeven, hebben wij echter verweigerd om niemand anders dan volgens de resolutie van den 30 nov 1821 aan te teekenen. Waarmede wij de eer hebben met achting te teekenen, Wel Edele Heer.
UWEd DWDr Gt. Boskamp pro de gezworens.

Lijst der ganzen die in 1827 te Stokkum en Herike gehouden worden.

Wel Edel Geb Heer den Heere W. Mellink verw. erfmarktenrigter van Stokkum en Herike op den huize Twikkelo.

De ondergeteekende gezworens van de gemeente of boerschap Stokkum en Beusbergen gelasten door dezen de bode Gt. H. Sligman om op maandag den 23 dezer in voorzeide wijken of boerschap aan al de huizen rond te gaan om de hoofden der huisgezinnen af te vragen tot het uitbrengen hunner stem tot het al of niet uitdrijven hunner ganzen op het Stokkumer Broek. En hetzelve door hunne naamtekening hier onder te schrijven.

J.H. Leunk G. Greven H. Roelvink H. Meendrink

	geen ganzen	al ganzen
Gt. Boskamp stemd op geen ganzen	x	
J.H. Lubbers	geen	
A. Hutten	geen	ganzen
J.H. Oolbrink	geen	ganzen
Arend Jan Snellink op Wennink	gen	ganzen
Jan Hoestink	gen	ganzen
G. Snellink	gen	ganzen
Jan Vreman	geen	
Aalbart Sloot	geen	
Joan Alink	geen	
Gerrit Regterschot	geen	
Gerrit Leftink	geen	
A. Jan Lunk	geen	
Berend Puuskers	geen	
G. Lefrink	geen	
H. Leefferik	geen	
Jan Nihuis	geen	
A. Jan Wolbrink	geen	
Jan Hendrik Ziggers	geen	
A.J. Hargeerds	geen	
H. Vrugink	geen	
B. Wolbrink	geen	
Jan Hesselink	geen	
J.G. Rengerink	geen	
A. Hosman	geen	
Hendrik Boode	geen	
Arend Jan Tijink		
Swier Meengs		
Jan Harmen Oolberink		

Berent Roosdom		
Berent Egbers		
Albert Nijkamp		
W. Berendsen		
J. Ikkink	geen	
J. Meengs		
J.H. Wannink		
J. Voords		
Enbert Ziel	geen	geen ganzen
J.H. Krabbenbos		
Willem Kevelam	geen	geen
Berend Schottink		
H. Rietman		
H. Weerds	geen	geen

Lijst van het aantal ganzen welke in Herike zijn opgegeven aan den heer B.H. van der Wijck in qualiteit van gecommiteerde der markte door de gezworens van Herike om ingevolge markten resolutie van 24 april 1827 in het daartoe bepaalde gedeelte van het Stokkumerbroek voor dit gemelde jaar te weiden.

huisnr	volle boeren	halve boeren of katers	aantal ganzen
1		Jan Hendrik Averink (Koldendijk)	4
2	Hendrik Willemsen (Wolters)		6
3		Engbert Willemsen (Hofte)	4
4	Gerrit Tijman (Philipsburg)		6
5		Teunis Lodeweges (Lodeweges)	4
6		Roelof Leeftink (Koldendijk)	4
7		wed. Jan Hendrik Slot (de Baars)	4
8		Hendrik Koldenberg	4
9		wed. Willem Kevelham	4
10		wed. Jan Karsenberg (Gat Jan)	4
11		Jannes Ensink (Koldenberg)	4
12		Gert Jan Luttikhedde (Kooyer)	4
13	Arend Schurink (Hekhuis)		6
14	Roelof Eelderink (Stoevelman)		6
15	Jan Hendrik Knopers (Mottena)		6
16	B.H. van der Wijck (Stoevelaar)		6
17		Jan Knopers (Morssink)	4
17a	Jan Slagman (Slot)		6
18	Jan Leferink (Warmelo)		6
19		Arend Dannenberg (Nijland)	4
20		Teunis de Wilde	4
21		Gerrit Mottena (Broek Gerrit)	4
22		wed. Willem Schorfhaar (de Plegt)	4
23	Gerrit Hidders (Thijink)		6
24	Derk Knopers (Kleine Plegt)		6
25	Willem Heuten (Schurink)		6
26		Gerrit Jan Daalwijk (Groot Wilbers)	4

27		Jan Hendrik Senkeldam (Kl. Wilbers)	4
28		Gerrit Schurink (Reins)	4
29		Jan Klooster (Keuben)	4
30	Jan Harm Eertink		6
31	Gerrit Poel		6
32		Teunis Hidders (Schepers)	4
33	Jan Beernink (Wissink)		6
34	wed. Jan Beernink (Plasman)		6
35	Berend Hoeven (Vinkers)		6
36		Teunis Ziggers (Scholman)	4
37		Jan Nijhuis	4
38		Willem Albertsen (Klein Nijhuis)	4
39	Zwier Immink (Scholten)		6
40		Jan ten Zijne (Timmerjan)	4
42	Gerrit Jan Siebelink (Oongs)		6
43		Jan Harmen Stoevelman (Welmer)	4
44	Jan Schorfhaar (Vrielink)		6
45		Gerrit Helderink (Hueskes)	4
46	wed. Harm Immink		6
46a		Jan Eppink (Nieuwhuis)	4
47		Hendrik Zendman (Klein Vrielink)	4
48		Berend Hofmeyer (Helleman)	4
49		Egbert Bomans (Veldman)	4
50		Jan Lenfers (Vosgezing)	4
51	Jan Bekker		6
52	Jan Hendrik Worsink		6
53	Hendrik Elkink (Wiemerink)		6
54		Jan Hendrik Elkink (Koelers)	4
55		Jan Koelers (Meengs)	4
..		Wolter Stoelhorst	4
56	de Look		6
57	Lammert Leetink (Daalwijk)		6
58		Jan Ziggers (Kampers)	4
59		Derk Slag (Slagmans)	4
60		Gerrit Leeftink (de Koele)	4
61		Harmen Wilbers (de Koele)	4
62		Jan Hendrik Koelers (de Koele)	4
67		Gerrit Jan Veldhuis (Nijland)	4
68		Jan Oldenhof	4
70		Lammert Volthuis	4
73		wed. Jan Hendrik Reinds	4
75		Hendrik Roelefs	4

Totaal Herike 326

Door ons ondergetekenden de gecommiteerde en gezworens der markte aldus opgemaakt.

Herike den 30 april 1827.

B.H. van der Wijck A. Schuerink G. Scholten H. Elkink

Lijst van opgaaf der inwoners van Stokkum en Beusbergen op zondag den 29 april 1827 gedaan ten huize van H. Meendrink, H. Roelvink en J.H. Leunk wegens het getal ganzen die zij op de gemeente aan deze zijde der Schipbeek zullen opdrijven.

huisnr	naam	aantal	huisnr	naam	aantal
1	H. Boman op Krooshop	4	38	Engbert Ziel	6
2	A.J. Wolberink op Meyers		39	wed. Lubbers op Nazelman	6
3	Arent Jan Vruwynk of Plas		40	afgebroken	
4	Mannes Leeftink	4	41	Gerrit Alink	6
5	Hendrik Hungerink	6	42	huize Westervlier	
6	Albert Vruwynk	4	geen	Jan Mettelaar	4
7	Jan Nijhuis	6	43	Jan Witzand	4
8	Jan Vruwynk	6	44	A. Klein Bennink op Draaiom	4
9	J.H. Leunk op Wennink	6	45	Berent ten Broeke	6
10	J. Hargeerd	6	46	Berent Jan Kranenberg	4
11	Harmen Vruwynk	4	47	Jan Hesselink	6
12	Jannes ter Horst	4	48	Albert Sloot	4
13	Berent Mensink	6	49	H. ten Tije op Wannink	6
geen	M. Wevers	4	50	J.H. Overbeek op Ziggers	4
14	Jan Leeftink	3	51	Jan Vreman op Fokkers	6
15	Hendrik Leferink	4	52	Harmen Rengerink	6
16	Gerrit Wolberink	6	53	Harmen Roelvink op Effink	6
17	Gerrit Leferink	6	54	Willem Kevelham op Snellink	6
18	afgebroken		55	Jan Hendrik Lubbers	6
19	Harmen Megelink	4	56	Berent Schottink	4
20	H. Elkink	4	57	G.H. Krabbenbos op Jolings	6
21	Berent Peuscher	4	58	G.H. ten Dam	4
22	erven Hungerink op Weerds	6	geen	Hendrik Ziel	6
23	Arent Jan Leunk	6	59	Gerrit Hendrik Sligman	
24	wed. Leeftink	6	60	Arent Jan Kooiman	6
25	wed. Regterschot	6	61	Hendrik Jan Fokkers	
26	Berent Wolberink op Peters	6	62	Harmen Overbeek	4
27	wed Scholte in't Hoff	6	63	Jan Hendrik Hesselink	4
28	wed. Alink	6	63a	Arent Horstman	4
29	Gerrit Vruwynk	4	64	B. Snellink op Landuwheers	4
30	Berent Schreurs	4	65	Gerrit Langenkamp	4
31	Arent Karsenberg	4	65a	Willem Hoevink	4
32	Arent Jan Greven	4	66	Jan Wannink	4
32a	Jan Hondeveld	4	66a	Hendrik Overbeek	4
33	Jan Brinkers	4	67	Hendrik Jan Dengerink	4
34	Roelof Scholte in't Hoff	4	68	Hendrik Rietman	4
35	Mannes Vlogtman	4	69	Gerrit Ziggers	4
36	B. Boezewinkel op Kappen	4	70	Jan Willink	6
36a	Arent Peterman	4	71	Arent Jan Heuten op Hoevink	6
37	Albert Potman	4	72	Jan Hendrik Oolberink	6
			73	At. Jan Snellink op Wennink	6
			74	Jan Hoestink	6
			75	H. Snellink op Letink	6

76	Derk Hesselink op Rierink	6
77	Gerrit Snellink op Kooyers	4
78	Zwier Snellink op Roelvink	6
78a	Harmen Snellink	4

Totaal Stokkum 393

Namen in het Broek	aantal
Gerrit Hondeveld	4
Derk Weenk	4
Willem Weenk	4
Arent Plasman	4
Jan Koeslag	4
Jan Megelink	4
Gerrit Jan Deurnink	4
Totaal Broek	28

Beusbergen

huisnr	naam	aantal	huisnr	naam	aantal
79	Jan Voorts	6	96		gene
80	Jan Meengs	6	97		gene
81	Jan Ikkink	6	98		gene
82	Willem Berentsen op Gelkink	6	99	Gerrit Jan Kusters	3
83	Arent Jan Tijink op Rensink	5	100		gene
84	Berent Egberts	6	101	Gerrit Jan Verders	4
85	Jan Hendrik Wannink	6	102	Berent Rozedom op Klosters	6
86	Albert Nijkamp	3	103	Jan Morsman	6
87	Hendrik Bode op Koendrink	6	104	Teunis Kloots	6
88	Gerrit Greven	6	105	Lammert Veurtjes	4
89	Hm. Meendrink op Wansink	6	106	A.J. Wissink op Wiemerink	6
90	Zwier Meengs op Diekink	6	107	Jan Rozedom	gene
91	J.H. Olberik op Smitmans	6	108	Gerrit Hueten	4
92	Arent Kuipers op Kremers	4			
93	J. H. Peuscher op Kloppers	4			
94	Jan Venebeek	gene			
95	T. Dijkink op Wevers	4			
95a	Gerrit Boskamp	3			
			Totaal Beusbergen 128		

Bij erfgenamen resolutie dd 28 maart jl in de markte van Stokkum en Herike bepaald zijnde, dat in dit en het volgende jaar even zoo min op de Whee en Asschede als in het Stokkumerbroek, ganzen zullen mogen gehouden worden en dat de gezworens met assistentie van den veldwachter gelast zijn om telken male te gaan zien, of er zich ook ganzen op bevinden en zulks vindende op te schutten; waarna de verwalter erfmarktenrigter tot schadevergoeding tegen derzelve eigenaren gerigtelijk zal procederen. Zoo brengt de verwalter erfmarktenrigter van genoemde markte zulks ter kennis van elk en een ieder die zulks aangaat. En ten einde niemand eenige onkunde moge voorwenden, zal deze op twee achter eenvolgende zondagen aan de kerken te Goor en Markelo worden afgelezen.

Twickel den 20 mei 1828.

Gezien W. Gotte burgemeester. Twee achter eenvolgende zondagen afgelezen. H. Koning

De deurwaarder Nijhuis te Goor wordt verzocht om, ten verzoeke van den heer W. Mellink als verwalter erfmarktenrigter van Stokkum-Herike, te dagvaarden op den eerstkomende gerigtsdag Garrit Leferink woonende te Stokkum gemeente Markelo, tot betaling van schadevergoeding aan de goedsheeren en geerfdens der genoemde markte, uit hoofde zich negentien ganzen van hem in het Broek gelegen tusschen de Schip- en Bolksbeek, op woensdag den 19 augustus 1832 tusschen 12 a 1 uur middags bevonden, wijders tot betaling van boeten en kosten; deze eisch is gegrond op eene marktenresolutie van voorzegde goedsheeren en geerfdens dd 10 mey 1830 en op verdere gronden die nader zullen aangevoerd worden.

De verwalter erfmarktenrigter voorn. Twickel den 2 september 1832.